

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rodziny i Polityki Społecznej

Data posiedzenia: 25 kwietnia 2012 r.

Nr posiedzenia: 17

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Mieczysław Augustyn.

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie Informacji Rzecznika Praw Dziecka za rok 2011 wraz z Uwagami o stanie przestrzegania praw dziecka (druk senacki nr 88).
 2. Sprawy różne.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Anna Aksamit, Mieczysław Augustyn, Barbara Borys-Damięcka, Alicja Chybicka, Stanisław Kogut, Waldemar Kraska, Jan Filip Libicki, Robert Mamątow, Jan Michalski, Andrzej Pająk, Jan Rulewski,
 - zaproszeni goście:
 - rzecznik praw dziecka Marek Michalak,
 - Biuro Rzecznika Praw Dziecka:
 - dyrektor Zespołu Spraw Rodzinnych i Nieletnich Katarzyna Czaj-Trzeńska,
 - dyrektor Zespołu ds. Edukacji i Wychowania Beata Sobocińska,
 - pracownik Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu Bożena Langner.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Komisja rozpatrzyła informację, którą przedstawił rzecznik praw dziecka Marek Michalak. Rzecznik przedstawia coroczne sprawozdanie za miniony rok zgodnie z art. 12 ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka.

W sprawozdaniu za 2011 r. rzecznik wyodrębnił 5 głównych obszarów swojego działania na rzecz ochrony praw dziecka. Są to: prawo do życia i ochrony zdrowia, prawo do wychowania w rodzinie, prawo do godziwych warunków socjalnych, prawo do nauki oraz prawo do ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem, demoralizacją, zaniedbaniem oraz innym złym traktowaniem.

W 2011 r. do rzecznika wpłynęło ogółem 29 256 spraw. Oznacza to m.in. wzrost o ponad 48% w stosunku do 2010 r., 102% w stosunku do 2009 r. i 176% – do 2008 r. Ten wzrost świadczy o rosnącej świadomości społecznej na temat działań podejmowanych przez rzecznika i większej skuteczności oddziaływania na instytucje odpowiedzialne w Polsce za ochronę praw dziecka. Zdecydowanie największa liczba spraw związana jest z prawem dziecka do życia w rodzinie. Następne to sprawy związane z prawem do ochrony przed złym traktowaniem (3448), z prawem do nauki (2829), z prawem do godziwych warunków socjalnych (2328) oraz z prawem do życia (ponad 500).

W 2011 r. rzecznik miał 125 wystąpień generalnych, uczestniczył w 171 postępowaniach sądowych i administracyjnych, przeprowadził 197 kontroli oraz opiniował 25 aktów prawnych. Z własnej inicjatywy odbył spotkania i debaty mniej więcej z 200 sędziami rodzinnymi w całej Polsce. Ich efektem jest zbiór założeń do zmian prawa rodzinnego. Wystąpił także z inicjatywą ogłoszenia przez Sejm roku 2012 Rokiem Korczakowskim.

Rzecznik praw dziecka aktywnie uczestniczy w pracach Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Dziecka, a od września 2011 r., przez rok, przewodniczył pracom tego stowarzyszenia.

W ramach działań związanych z upowszechnianiem praw dziecka rzecznik spotkał się z ponad 54 000 dzieci w całym kraju, a około 1000 dzieci przyjął w swojej siedzibie w Warszawie.

W trakcie dyskusji senatorowie Barbara Borys-Damięcka i Robert Mamątow interesowali się przypadkami uprowadzeń dzieci za granicę, skalą tego zjawiska oraz współpracą rzecznika z sądami w tych sprawach.

Zdaniem rzecznika praw dziecka, brak skuteczności w rozwiązywaniu kilkudziesięciu spraw w skali roku związany jest z przewlekłością postępowań rodzinnych przed polskimi sądami.

W opinii senatorów Waldemara Kraski, Alicji Chybickiej i Jana Michalskiego, rzecznik powinien w większym stopniu zaangażować się w działania na rzecz opieki lekarskiej, przede wszystkim stomatologicznej, w szkołach oraz zwiększenia dostępu do przedszkoli, zwłaszcza dzieci niepełnosprawnych – to opinia senatora Stanisława Koguta. Senator Anna Aksamit zwróciła uwagę na zagrożenia związane z obecnością przemocy w szkołach, senator Andrzej Pająk zaś podkreślał potrzebę interwencji rzecznika praw dziecka w sprawach dotyczących treści przekazów telewizyjnych i filmowych.

Rzecznik przypomniał, że w sprawie ochrony stomatologicznej w szkołach zaproponował zorganizowanie dentobusów. Sugerował, że skutecznym rozwiązaniem zapewniającym ochronę zdrowia w szkołach byłoby podniesienie stawek NFZ dla lekarzy za leczenie dzieci. Wobec braku przedszkoli rzecznik zabiega o zwiększenie dostępu do nich przede wszystkim dzieciom niepełnosprawnym i dzieciom rodziców samotnie wychowujących dzieci. Rzecznik podkreślił także, że udało mu się skutecznie występować w sprawie ochrony telewizyjnego pasma dziecięcego, co doprowadziło do eliminacji niepożądanych zapowiedzi. Podkreślił jednak, że w tych sprawach wielką rolę mają do odegrania rodzice.

Na zakończenie posiedzenia przewodniczący komisji senator Mieczysław Augustyn stwierdził, że rok 2011 był rokiem działalności rzecznika z rozszerzonymi kompetencjami i potwierdzeniem spodziewanych w tej sytuacji oczekiwań wobec niego. Senator zwrócił także uwagę na dobrą pracę Biura Rzecznika Praw Dziecka i współpracę rzecznika z organizacjami pozarządowymi. Wyraził także pogląd, że konstrukcja sprawozdania rzecznika jest bardzo dobra.

Konkluzja: Komisja po zapoznaniu się ze sprawozdaniem i informacjami nie wniosła do nich uwag.

Ad 2. Przewodniczący komisji senator Mieczysław Augustyn poinformował senatorów o planach pracy w maju, związanych z uchwaleniem przez Sejm zmian w ustawach emerytalnych.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingsową.